

Số: **04/2023/QĐST-VDS**

Cầu Giấy, ngày 20 tháng 06 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN CẦU GIẤY – THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Tô Thanh Tú

Thư ký phiên họp: Ông Đoàn Thanh Hưng – Cán bộ Tòa án nhân dân quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Cầu Giấy tham gia phiên họp:
Ông Nghiêm Đình Trọng - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 06 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 50/2023/TLST-VDS ngày 04 tháng 04 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 07/2023/QĐST-VDS ngày 08 tháng 06 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

**Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Ông Quản Xuân M, sinh năm 1951

HKTT: Số 12b, ngõ 113 phố Y, tổ 6 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội. Có mặt tại phiên họp

**Người bị yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà Quấn Thị Kim A, sinh năm 1953

Trú tại: Số 14, ngõ 113 phố Y, tổ 6 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội. Vắng mặt tại phiên họp

**Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Quản Thị N, sinh năm 1944

Trú tại: Số 12 ngõ 186 phố T, phường C, quận B, thành phố Hà Nội. Vắng mặt tại phiên họp

2. Ông Quản Xuân K, sinh năm 1955

Trú tại: Số 14, ngõ 113 phố Y, tổ 6 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội. Vắng mặt tại phiên họp

3. Ông Quản Xuân T, sinh năm 1958

Trú tại: Số 14, ngõ 113 phố Y, tổ 6 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội. Có mặt tại phiên họp

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

***Tại Đơn yêu cầu ngày 14/03/2023, bản trình bày, các tài liệu khác có trong hồ sơ và tại phiên họp, người yêu cầu là ông Quản Xuân M trình bày:**

Ông là anh trai của bà Quản Thị Kim A. Bố mẹ của ông và bà A là cụ Quản Xuân Đ, chết năm 2014, cụ Nguyễn Thị T, chết năm 2002. Cụ Đ, cụ T có 06 người con gồm bà Quản Thị N, ông Quản Xuân H (đã chết năm 2010), ông Quản Xuân M, bà Quản Thị Kim A, ông Quản Xuân K và ông Quản Xuân T.

Bà Quản Thị Kim A từ lúc 02 tuổi đã mắc bệnh bại liệt, điều trị dài ngày, tình trạng có cải thiện nhưng sức khỏe yếu, tâm thần không bình thường, cười nói một mình. Nay bà A tuổi cao, sức yếu, hay nói lảm nhảm, thần kinh, trí tuệ không bình thường, thi thoảng bỏ nhà đi lang thang, gia đình đã phải đi tìm đưa về.

Bà A chưa từng kết hôn, không có chồng, con đẻ, con nuôi, sống hoàn toàn phụ thuộc gia đình. Khi cụ Đ còn sống, cụ đã là người giám hộ đương nhiên cho bà A theo Quyết định số 28/QĐ-UB ngày 17/05/2004 của UBND phường Yên Hòa, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội. Kể từ sau khi cụ Đ chết thì bà A không có người giám hộ đương nhiên.

Quá trình quản lý, sử dụng tài sản để lại của bố mẹ do có liên quan đến quyền lợi của bà A nhưng bà A không thể độc lập tham gia các quyết định, giao dịch dân sự được nên ông là anh trai ruột đồng thời là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thấy cần phải đề nghị Tòa án xem xét, xác định năng lực nhận thức của bà A và cử người giám hộ để đảm bảo lợi ích cho bà A và các anh chị em khác trong gia đình.

Nay trong gia đình gồm tất cả các anh chị em đã thống nhất thỏa thuận cử ông là người giám hộ cho bà A, có trách nhiệm chăm sóc, đại diện cho bà A trong các giao dịch dân sự nhằm phục vụ cho lợi ích của bà A theo Văn bản thỏa thuận cử người giám hộ được lập ngày 23/02/2023 tại Văn phòng công chứng Gia Khánh, thành phố Hà Nội.

Vì vậy, ông đề nghị Tòa án tuyên bố bà A bị mất năng lực hành vi dân sự và cử ông là người giám hộ, đại diện cho bà A.

*** Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là bà Quản Thị N, ông Quản Xuân K và ông Quản Xuân T cùng thống nhất trình bày:** Gia đình các anh chị em ruột đều thống nhất với lời trình bày của ông Quản Xuân M và nhất trí cử ông Quản Xuân M là người giám hộ cho bà Quản Thị Kim A.

Ngày 13/04/2023 Tòa án nhân dân quận Cầu Giấy đã ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Quản Thị Kim A tại Viện pháp y tâm thần trung ương đề nghị giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 107/KLGD ngày 05/06/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Quản Thị Kim A bị bệnh chậm phát triển tâm thần trầm trọng với tật chứng về tác phong khác. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F73.8. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

***Đại diện VKSND quận Cầu Giấy tham gia phiên họp trình bày quan điểm:**

Quá trình thụ lý và giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán chủ tọa phiên họp, Thư ký phiên họp và các đương sự đã tuân thủ đầy đủ, đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Vị đại diện VKSND quận Cầu Giấy đề nghị chấp nhận đơn yêu cầu của ông Quản Xuân M: Tuyên bố bà Quản Thị Kim A là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định ông Quản Xuân M là người giám hộ của bà Quản Thị Kim A. Ông Quản Xuân M có quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật dân sự khi làm người giám hộ cho bà Quản Thị Kim A.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội nhận định:

[1] *Về thẩm quyền giải quyết:* Bà Quản Thị Kim A có hộ khẩu thường trú tại số 14 ngõ 113 phố Y, tổ 06 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội. Căn cứ điểm a khoản 2 điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, Tòa án nhân dân quận Cầu Giấy có thẩm quyền giải quyết.

[2] *Về quan hệ pháp luật:* Tại Đơn yêu cầu, ông Quản Xuân M yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Quản Thị Kim A bị mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án xác định đây là việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Xét lời trình bày của người yêu cầu, tài liệu xác minh và kết luận của Viện pháp y tâm thần trung ương có cơ sở xác định bà Quản Thị Kim A là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Quản Thị Kim A có bố là cụ Quản Xuân Đ, mẹ là cụ Nguyễn Thị T. Cụ Đ chết năm 2014, cụ T chết năm 2002. Bà A có 05 người anh chị em ruột là bà Quản Thị N, ông Quản Xuân H (đã chết năm 2010), ông Quản Xuân M, ông Quản Xuân K và ông Quản Xuân T. Bà A chưa từng kết hôn, không có người con đẻ, con nuôi nào. Căn cứ điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì bà A không có người giám hộ đương nhiên. Vì vậy, Tòa án sẽ thực hiện chỉ định người giám hộ theo quy định tại khoản 4 điều 54 Bộ luật dân sự năm 2015. Tòa án xét thấy ông Quản Xuân M là anh trai ruột của bà Quản Thị Kim A. Hiện đang là người trực tiếp chăm sóc bà A. Ông Quản Xuân M là công chức nhà nước, đã nghỉ hưu, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự và được các anh chị em khác trong gia đình nhất trí cử là người giám hộ, đại diện cho bà A. Xét các điều kiện về người giám hộ quy định tại điều 49 Bộ luật dân sự năm 2015, ông Quản Xuân M đảm bảo đủ điều kiện. Vì vậy, có căn cứ chỉ định ông Quản Xuân M là người giám hộ cho bà Quản Thị Kim A theo quy định tại khoản 4 điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Ông Quản Xuân M có các quyền và nghĩa vụ theo chỉ định của Tòa án tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] *Về lệ phí*: Ông Quản Xuân M phải chịu lệ phí yêu cầu dân sự nhưng được miễn chịu tiền lệ phí sơ thẩm vì ông M là người cao tuổi.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ các điều 22; 46; điểm c khoản 1 điều 47; điều 48; 49; 53; khoản 1 điều 54; điều 57; 58; 59 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 điều 27; điểm a khoản 2 điều 35; điểm a khoản 2 điều 39; điều 366; 371; 372; khoản 1 điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015

- Căn cứ điểm đ khoản 1 điều 12; khoản 1 điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án và khoản 1 điều I Mục B Danh mục mức án phí, lệ phí kèm theo Nghị quyết.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Quản Xuân M về việc yêu cầu tuyên bố bà Quản Thị Kim A là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố bà Quản Thị Kim A, sinh năm 1953; trú tại: số 14 ngõ 113 phố Y, tổ 06 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội; số Căn cước công dân: 001153xxxxx do Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 10/07/2021 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định ông Quản Xuân M, sinh năm 1951; trú tại: số 12b ngõ 113 phố Y, tổ 06 phường Y, quận C, thành phố Hà Nội; số Căn cước công dân 001xxxxxxx4 do Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 24/04/2022 là người giám hộ cho bà Quản Thị Kim A.

Ông Quản Xuân M thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí: Ông Quản Xuân M được miễn chịu tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Quản Xuân M có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nơi nhận:

- Người yêu cầu

- VKSND Q.Cầu Giấy

- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

Tô Thanh Tú